

Linjaus, SUP-direktiivi, elintarvikepakkaukset sekä joustavat pakkaukset ja kääreet

SUP-direktiivin soveltamisalaan kuuluvat kokonaan tai osittain muovista valmistetut elintarvikepakkaukset sekä joustavat pakkaukset ja kääreet. Direktiivin tulkitsemiseksi on tärkeää pystyä määrittelemään, onko kyseessä elintarvikepakkaus vai joustavasta materiaalista valmistettu pakkaus tai kääre, koska niitä koskevat eri velvoitteet. Lisäksi tarvitaan linjaus sen suhteen, määritelläänkö SUP-direktiivin mukaiseksi pakkaukseksi useasta materiaalista valmistetun pakkauksen kaikki osat (myös muovia sisältämättömät), vai ainoastaan muovia sisältävät osat. Joustavien pakkausten ja kääreiden osalta on myös tarve linjata direktiivin soveltamisalaan kuuluvien pakkausten tilavuudesta. Linjaukset ja tulkinnat johdetaan SUP-direktiivistä sekä sen tulkintaa ja täytäntöönpanoa ohjaavasta tiedonannosta (SUP-suuntaviivat).

Elintarvikepakkaus vai joustava pakkaus tai kääre

SUP-direktiivin liitteen E-osan kohdassa 1 määritellään laajennetun tuottajan vastuun soveltamisalaan kuuluvat tuotteet. Määritelmässä elintarvikepakkaukset ja joustavat pakkaukset sekä kääreet on luokiteltu eri alakohtiin.

SUP-suuntaviivojen mukaan elintarviketuotteita, jotka on pakattu jäykkiin tai osittain jäykkiin pakkauksiin, olisi pidettävä elintarvikepakkauksina, kun taas tuotteita, joiden pakkausmateriaali on joustavaa, olisi pidettävä joustavana pakkauksina tai kääreinä.

SUP-suuntaviivojen mukaan joustava pakkaus on pakkaus, jonka muoto muuttuu helposti ja esimerkiksi silloin, kun elintarviketta lisätään tai poistetaan, eikä jäykkä pakkaus, jonka muoto säilyy muuttumattomana, kun elintarviketta lisätään tai poistetaan. Edelleen SUP-suuntaviivojen mukaan niiden elintarvikkeiden pakkaukset, jotka on pakattu jäykän ja joustavamman materiaalin yhdistelmään, olisi luokiteltava elintarvikepakkauksiksi sen perusteella, että niissä on käytetty jäykkää materiaalia.

Osittain muovia sisältävät pakkaukset

Mikäli kyseessä on yhdistelmä-materiaali, jossa esim. kartonkipakkaukseen on lisätty muovipinnoite, kuuluu se direktiivin soveltamisalaan, mikäli muut edellytykset täyttyvät. Lisäksi suuntaviivoissa mainitaan esimerkiksi elintarvikepakkauksista hedelmät ja valmisruoat, jotka myydään muovikääreellä peitetyissä paperiastioissa. Tällaisessa tapauksessa pakkaus määritellään elintarvikepakkaukseksi, vaikka pakkauksen jäykkä osa ei sisällä muovia.

SUP-direktiivin resitaalin kappaleessa 10 käsitellään SUP-direktiivin ja pakkausdirektiivin (94/62/EY) välistä suhdetta. Markkinoille saattamisen rajoittamisen osalta sovelletaan SUP-direktiiviä, mikäli direktiivit ovat ristiriidassa. Tuottajavastuun osalta SUP-direktiivi täydentää pakkausdirektiiviä. SUP-direktiivin 2 artiklan kohdan 2. mukaan SUP-direktiiviä sovelletaan, jos se on ristiriidassa pakkausdirektiivin kanssa.

SUP-direktiivin mukaan pakkauksella tarkoitetaan pakkausdirektiivin (94/62/EY) 3 artiklan 1 alakohdassa määriteltyä pakkausta. Kyseisessä artikkelissa säädetään mm. seuraavaa: "Pakkauksen osien ja pakkaukseen liitettyjen lisäosien katsotaan kuuluvan

pakkaukseen, johon ne on liitetty.” Tästä on pääteltävissä, että pakkaus on kokonaisuus, joka koostuu kyseisen pakkauksen eri osista. Tämä pätee myös siinä tapauksessa, jossa eri osat on valmistettu eri materiaaleista.

Pakkauksen koko

SUP-direktiivin 12 artiklan mukaan sen määrittämiseksi, katsotaanko elintarvikepakkaus direktiivin soveltamisalaan, ratkaisevassa asemassa on liitteessä lueteltujen elintarvikepakkauksia koskevien perusteiden lisäksi elintarvikepakkauksen taipumus päätyä roskana ympäristöön sen tilavuuden tai koon takia, erityisesti yhden annoksen elintarvikepakkauksien osalta. Sen sijaan joustavan pakkauksen osalta tällaista määrittelyä ei ole. Lisäksi resitaalin 12 kappaleessa viitataan yhden annoksen pakkauskokoon ainoastaan elintarvikepakkausten osalta. SUP-suuntaviivoissa kappaleessa 4.2.1. mainitaan, että joustavien pakkausten ja kääreiden osalta on asianmukaista soveltaa kolmen litran raja-arvon osalta lähestymistapaa, joka on yhdenmukainen muiden direktiivin soveltamisalaan kuuluvien juomapakkausten kanssa.

Johtopäätökset

Edellä mainittujen seikkojen perusteella voidaan tulkita seuraavasti:

- Mikäli muovია sisältävässä pakkauksessa on joustava ja kiinteä osa, se luokitellaan SUP-direktiivin tarkoittamaksi elintarvikepakkaukseksi myös siinä tapauksessa, että kiinteä osa ei sisällä lainkaan muovia.
- Pakkaus on kokonaisuus, johon kuuluvat kaikki kyseisen pakkauksen osat. Näin ollen myös muut kuin muovია sisältävät osat ovat osa SUP-direktiivin tarkoittamaa pakkausta. Elintarvikepakkausten raportoinnissa näiden pakkausten osalta on raportoitava pakkauksen kokonaispaino sekä muovin määrä pakkauksessa.
- Elintarvikepakkauksista SUP-direktiivin soveltamisalaan kuuluvat sellaiset pakkaukset, jotka sisältävät yhden annoksen ruokaa, mikäli muut ehdot täyttyvät.
- Määritettäessä joustavien pakkausten ja kääreiden kuulumista SUP-direktiivin soveltamisalaan ei tule tarkastella pakkauksen sisältämien annosten lukumäärää, vaan sovelletaan kolmen litran rajaa, mikäli muut ehdot täyttyvät.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuomo Aunola ja ratkaissut johtava tuottajavastuuvälvoja Teemu Virtanen. Asian käsittelyyn ovat osallistuneet Pirkanmaan ELY-keskus, Tukes ja Ympäristöministeriö.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja PIRELY/1422/2016 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/1422/2016 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Virtanen Teemu 02.06.2023 13:15

Esittelijä Aunola Tuomo 02.06.2023 13:09